

NARODOWY UNIWERSYTET LWOWSKI
IMIENIA IWANA FRANKI
WYDZIAŁ STOSUNKÓW MIĘDZYNARODOWYCH
KATEDRA PRAWA EUROPEJSKIEGO
PROF. DR MYCHAJŁO MYKIJEWYCZ

RECENZJA ROZPRAWY DOKTORSKIEJ

“Frontex jako agencja wyspecjalizowana Unii Europejskiej”

Autor

Mateusz Hubert Ziemblicki

Uniwersytet w Białymstoku

Wydział Prawa

Lwów, 16 lipca 2021

1. Aktualność przedmiotu badań rozprawy, jej nowość, oryginalność oraz zgodność z ustalonymi wymaganiami.

Frontex jako agencja wyspecjalizowana Unii Europejskiej jest ważnym narzędziem zapewniania bezpieczeństwa nie tylko Unii Europejskiej, lecz także całej Europy.

Frontex jest przykładem skutecznej realizacji przez państwa członkowskie UE jednego z podstawowych zadań integracji europejskiej - zapewnienia przestrzeni wolności UE wraz z poszanowaniem prawa człowieka do bezpiecznego środowiska.

Obecnie Unia Europejska przeżywa niektóre zjawiska kryzysowe związane, jak zaznacza autor, z dużą ilością nielegalnych migrantów, którzy pragną dostać się i dostają się na terytorium Unii Europejskiej.

Niestety, uwzględniając sytuację polityczną w Europie można wywnioskować, że przepływ migrantów nie zmniejszy się i akurat od skutecznej działalności Frontexu zależy czy sprosta UE tym wyzwaniom. Dlatego temat rozprawy doktorskiej Mateusza Huberta Ziemblickiego wydaje się niezwykle aktualny i ważny.

Mimo, że w literaturze przedmiotu istnieje dużo prac, poświęconych kształtowaniu straży granicznej UE, proponowana praca stanowi najbardziej pełny, współczesny materiał, poruszający wyżej wspomnianą problematykę.

Ważne jest to, że doktorant poddał szczegółowej analizie historię kształtowania Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej poprzez badanie odpowiednich aktów prawnych. Udało mu się przedstawić dynamikę rozwoju kompetencji Frontexu w celu zapewnienia bezpieczeństwa UE.

Autor bada funkcje Frontexu w kontekście możliwości partycypacji państw niebędących członkami Unii Europejskiej m.in. Ukrainy w jego działalności.

Wśród najbardziej istotnych osiągnięć rozprawy należy zaznaczyć analizę prawną zmian w działalności Frontexu m.in. operacyjnych, które pozwoliły przekształcić go z mechanizmu koordynacji działań służb granicznych państw członkowskich na jednolitą ponadnarodową straż graniczną pod kierownictwem UE. Właśnie te uprawnienia pozwoliły Frontexowi na prowadzenie działań w imieniu UE m.in. na terytorium państw trzecich, co z kolei umożliwiło szybsze reagowanie na możliwe zagrożenia granicom UE. Ponadto, jak słusznie pisze autor, te nowe uprawnienia pozwoliły na zapewnienie państwom członkowskim Unii Europejskiej pomocy technicznej i operacyjnej.

W odrębnym rozdziale autor przeprowadza szczegółową analizę nowych instrumentów w ramach Frontexu: EUROSUR, ETIAS, FADO oraz innych.

Kolejną niewątpliwie pozytywną cechą rozprawy jest dokładna analiza mechanizmów oraz instrumentów obrony praw człowieka w ramach Frontexu.

Współczesne zmiany w regulacji prawnej Frontexu obowiązujące od 1 stycznia 2021 roku przewidują nie tylko zmianę ilościową funkcjonariuszy Frontexu, lecz także zmiany jakościowe, dzięki którym Unia Europejska - jako całość - będzie posiadać realne zasoby, służące ochronie swoich granic zewnętrznych, zapobieganiu nielegalnym migracjom oraz skutecznej realizacji operacji powrotowych.

Autor wyciąga bardzo słuszne wnioski o tym, że obecnie, zwłaszcza w warunkach pandemii SARS-CoV-2, wzrost skuteczności Frontexu staje się kluczowym sygnałem i świadectwem tego, że UE przewycięża kryzys ostatnich lat, a tym samym świadczy o solidarności państw członkowskich oraz ich wierze w sens i idee pogłębiania europejskiej integracji.

Również, należy zwrócić uwagę na tezę autora o tym, że wzmocnienie roli analitycznej Frontexu w celu badania przyczyn i poszukiwania możliwości jest niezbędne do zapewnienia bezpieczeństwa Unii Europejskiej.

Rozprawę doktorską Mateusza Huberta Ziemblickiego cechują dokładne badania dające naukowcom i praktykom poważne podstawy do pracy w obszarze zapewnienia bezpieczeństwa UE na jej granicach zewnętrznych.

Więc, biorąc pod uwagę wyżej wymienione, aktualność, nowość oraz oryginalność rozprawy, jak również jej cenność praktyczna nie ulegają wątpliwościom m.in. dla Ukrainy.

2. Struktura rozprawy doktorskiej oraz ocena metody badań naukowych.

Struktura rozprawy doktorskiej, składającej się ze wstępu, 8 rozdziałów, zakończenia oraz bibliografii wydaje się odpowiednia do celów pracy.

Na podstawie badania dużej ilości dokumentów i literatury autor dokonał głębokiej analizy prawnej Frontexu jako specjalizowanego instytutu UE, który może i stanie się dużo bardziej skutecznym od narodowych służb granicznych gwarantem strategicznego bezpieczeństwa Unii Europejskiej.

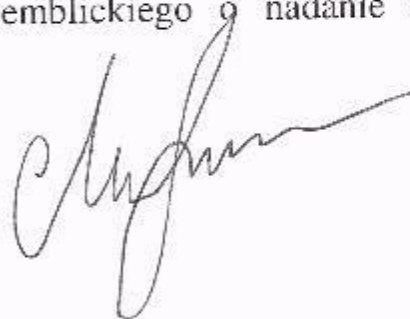
Praca demonstruje znajomość oraz możliwość stosowania odpowiedniej metodyki badań prawnych, uwzględniając dziedzinę prawa Unii Europejskiej.

Wnioski zrobione na podstawie rozprawy doktorskiej mają praktyczne znaczenie dla poprawy narzędzi zapewnienia bezpieczeństwa UE na jej granicach zewnętrznych.

3. Podsumowanie.

Reasumując, warto zaznaczyć, że cel oraz zadania stawiane przez autora pracy zostały w całości wykonane. Rozprawa doktorska została wykonana samodzielnie, mieści teoretyczną i praktyczną wartość oraz stanowi oryginalne rozwiązanie problemu naukowego.

Rozprawa spełnia wymogi rozprawy doktorskiej określone w art. 13 ustawy z dnia 14 marca 2003r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki w zw. z art. 179 ust. 3 ustawy z dnia 1 lipca 2018 Przepisy wprowadzające ustawę Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. 2018, poz. 1699) i może stanowić podstawę do ubiegania się przez Pana Magistra Mateusza Huberta Ziemblickiego o nadanie stopnia naukowego doktora.

podpis prof. M. Mykijewycza potwierdzam.
Rektor Narodowego Uniwersytetu Lwowskiego
imienia Iwana Franki

